

Ö?retmenlerin Dijital Materyal Olu?turabilme Öz-yeterlili?i Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). Ö?retmenlerin Dijital Materyal Olu?turabilme Öz-yeterlili?i Ölçe?i. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=27276>

Özet

Ö?retmenlerin Dijital Materyal Olu?turabilme Öz-yeterlili?i Ölçe?i (ODMOÖYÖ), ö?retmenlerin e?itim-ö?retim süreçlerinde kullanmak üzere dijital materyal geli?tirme becerilerine yönelik inanç düzeylerini ölçmek amacıyla geli?tirilmi?tir. Ölçek, 2021 y?l?nda Uzun ve Akay taraf?ndan yapılan bir geli?tirme çal??mas?nın ürünüdür. Bu ölçek, ö?retmenlerin dijital teknolojileri pedagojik amaçlarla entegre etme konusundaki alg?lad?klar? yeterlili?i, yani öz-yeterlilik düzeylerini belirlemeyi hedeflemektedir. Dijitalle?en e?itim ortamlar?nda bu ölçek, ö?retmenlerin mesleki geli?im ihtiyaçlar?nın saptanmas? ve teknoloji entegrasyonu e?itimlerinin planlanmas? aç?s?ndan kritik öneme sahiptir.

Ölçe?in geli?tirme süreci, kapsaml? bir literatür taramas? ve psikometrik analizleri içermektedir. Elde edilen bulgular, ölçe?in geçerli ve güvenilir bir araç oldu?unu göstermektedir. Ölçek, özellikle teknoloji destekli ö?retimin yayg?nla?t??? çam?zda, ö?retmenlerin kendilerini ne kadar yetkin hissettiklerini nicel olarak ortaya koymak için tasarlanm??t?r.

Anahtar Kelimeler

Ö?retmen, Öz-yeterlilik, Dijital Materyal, Ölçek Geli?tirme, Teknoloji Entegrasyonu, E?itim Teknolojileri, Dijital Yeterlilik.

Yazarlar

Bilge Nur Uzun, Cengiz Akay

Amaç

Ö?retmenlerin Dijital Materyal Olu?turabilme Öz-yeterlili?i Ölçe?i'nin temel amacı, aktif olarak görev yapan veya ö?retmen adaylar?nın, ders içeriklerini desteklemek ve zenginle?tirmek için gerekli olan dijital e?itim materyallerini tasarlama, geli?tirme ve uygulama becerilerine dair sahip olduklar? inanç düzeylerini tespit etmektir. Bu inançlar, ö?retmenlerin s?nf içinde dijital araçlar? kullanma s?kl??? ve kalitesini do?rudan etkilemektedir.

Ölçek, ayn? zamanda e?itim kurumlar?nın ve ilgili payda?lar?n, ö?retmenlerin dijital yeterliliklerindeki eksiklikleri ve güçlü yönleri belirlemesine yard?mc? olmay? amaçlamaktadır. Elde edilen veriler, hizmet içi e?itim programlar?nın ya da pedagojik formasyon derslerinin içeri?inin, güncel teknolojik gereksinimlere uygun olarak güncellenmesine rehberlik edebilir.

Yap? (Ölçülen Psikolojik Kavram)

Ölçek, Albert Bandura'n?n Sosyal Bili?sel Kuram?'nda merkezi bir rol oynayan öz-yeterlilik (Self-

Efficacy) kavramını ölçmektedir. Ancak bu ölçüm genel bir yeterlilik yerine, spesifik bir alana, yani "eğitimde dijital materyal oluşturma" bağlamına odaklanmıştır.

Öğretmenlerin Dijital Materyal Oluşturabilme Öz-yeterliliği, bir öğretmenin, dijital araçlar (yazılımlar, uygulamalar, web tabanlı platformlar) kullanarak etkili öğrenme deneyimleri sağlayacak materyalleri başarıyla oluşturabileceğine dair kişisel yargısını ifade eder. Bu yapı genellikle bilişsel, davranışsal ve teknolojik yeterlilik alanlarının kesimini içermektedir.

Geçerlik

Ölçek geliştirme çalışması (Uzun ve Akay, 2021) kapsamında, ölçeğin yapısal uygunluğunu ve ölçmek istediği kavramı ne derece doğru ölçtüğünü belirlemek amacıyla kapsamlı geçerlik analizleri gerçekleştirilmiştir. Çalışma, ölçeğin teorik yapıyla uyumlu olduğunu gösteren yapı geçerliği çalışmaları içermektedir.

Yapı geçerliği, genellikle Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) ve Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) yöntemleri kullanılarak incelenmiştir. Bu analizler sonucunda, ölçeğin maddelerinin ölçtüğü yapıyı tutarlı bir şekilde temsil ettiği ve kabul edilebilir uyum indekslerine sahip olduğu tespit edilmiştir.

Güvenirlilik

Ölçeğin tutarlılığı ve kararlılığı değerlendirme amacıyla güvenirlilik analizleri yapılmıştır. Yayınlanan makaleye göre (Uzun ve Akay, 2021), ölçeğin iç tutarlılık katsayısı (Cronbach Alfa değeri) hesaplanmıştır.

İç tutarlılık analizleri, ölçeğin maddelerinin aynı yapıyı ölçme konusunda ne kadar uyumlu olduğunu göstermekte olup, elde edilen Cronbach Alfa katsayısının psikometrik standartlara göre yüksek düzeyde olduğu bildirilmiştir. Bu durum, Öğretmenlerin Dijital Materyal Oluşturabilme Öz-yeterliliği Ölçeği'nin güvenilir bir ölçüm aracı olduğunu kanıtlamaktadır.

Faktör Analizi

Ölçeğin yapısal boyutları belirlemek üzere istatistiksel analizler yapılmıştır. Geliştirme çalışmasında, ölçeğin kaç boyuttan oluştuğunu anlamak için Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) kullanılmıştır. AFA sonuçları, ölçeğin teorik beklentilerle uyumlu bir faktör yapısına sahip olduğunu ortaya koymuştur.

Faktör yapısının doğrulanması amacıyla, farklı bir örneklem üzerinde Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) de uygulanmıştır. DFA sonuçları, modelin veriyle iyi bir uyum sergilediğini ve ölçeğin çok boyutlu yapısının istatistiksel olarak doğrulandığını göstermiştir.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Geli?tirme (Developmental Scale)

Format: Likert Tipi Derecelendirme Ölçe?i (Detayl? derecelendirme bilgisi için kaynak makaleye bak?lmal?d?r.)

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Ö?retmenler ve Ö?retmen Adaylar?

Ya? Grubu: Yeti?kin (Ö?retmenlik mesle?ini icra edenler veya mesle?e haz?rlananlar)

Popülasyon Detaylar?: Ölçek, farkl? bran? ve kademelerde görev yapan ö?retmenler üzerinde standardize edilmi?tir.

Test Metodolojisi: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Scale)

Anahtar Kelimeler

E?itim Teknolojisi, Pedagojik Yeterlilik, Ö?retmen Yeterlili?i, Dijital Okuryazarl?k, Güvenirlik, Geçerlik.

Yazar Detaylar?

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Kaynakta belirtilmemi?tir.

Kurumsal E-posta Adresleri: Kaynakta belirtilmemi?tir.

Yaz??ma Adresi: Kaynakta belirtilmemi?tir.

Sorumlu Yazar ?leti?im E-postas?: n.bilgeuzun@gmail.com (Bilge Uzun)

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Test Y?I?: 2021

?zinler ve Ücret: Ölçe?in ticari olmayan akademik ara?t?rmalarda kullan?m? için sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmesi önerilir. Ölçek, bilimsel bir dergide yay?mlanm??t?r ve kaynak gösterilerek kullan?labilir.

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: ogretmenlerin-dijital-materyal-olusturabilme-oz-yeterlili?i-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Uzun, B. N. ve Akay, C. (2021). Ö?retmenlerin Dijital Materyal Olu?turabilme Öz-Yeterlilikleri Ölçe?inin geli?tirilmesi. *Kesit Akademi Dergisi*, 7 (26), 240-254.

Makalenin orijinal yay?m ba?lant?s?: dergipark.org.tr

Ö?retmenlerin Dijital Materyal Olu?turabilme Öz-yeterlili?i Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri, orijinal kaynak metinde sa?lanmam??t?r. Bu nedenle maddeler buraya eklenememi?tir. Maddelerin tamam?na ula?mak için yukar?da belirtilen kaynak makaleye (Uzun ve Akay, 2021) ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM